

الله
بسم الله الرحمن الرحيم

٢٨١

دانشگاه پژوهشی

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

موضوع:

بررسی رابطه فرهنگ سازمانی و بهرهوری دیپران دیپرستانهای پسروانه دولتی شهر زنجان

استاد راهنمای:

دکتر محمد یحیی

استاد مشاور:

دکتر محمد حسن پرداختچی

دانشجو:

حمید نوروزی

۰۱۵۰۰۸

۲۸۰۸

زمستان ۷۹

تقدیم

به مناسبت سال امیر المؤمنین علی (ع)

تقديم به مولی الموحدین علی (ع) و مظلومه تاريخ اسلام حضرت فاطمه زهرا (س) و

تقديم به روح پاک شهیدان کشور سرفراز ايران و

تقديم به خانواده مهربان و صبورم

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فهرست جداول و نمودارها
الف	تشکر و قدردانی
خ	چکیده.....
د	

فصل اول: طرح تحقیق

۱	مقدمه
۲	تعریف موضوع
۳	اهمیت و هدف تحقیق
۷	سوالات و فرضیات تحقیق
۹	قلمرو تحقیق
۹	روش تحقیق
۱۰	تعریف واژه‌ها و متغیرها
۱۳	محدو دیت‌های تحقیق

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱۵	مقدمه
۱۶	مفهوم فرهنگ
۱۷	تعریف فرهنگ
۱۹	فرهنگ سازمانی
۲۰	تعریف فرهنگ سازمانی
۲۴	ویژگیهای فرهنگ سازمانی

۱- خلاقیت فردی	۲۵
۲- ریسک پذیری:.....	۲۶
۳- رهبری (هدایت و شفافیت).....	۲۷
۴- یکپارچگی	۳۱
۵- حمایت	۳۲
۶- کنترل:.....	۳۳
۷- هویت (همانندی):.....	۳۵
۸- سیستم پاداش:.....	۳۶
۹- سازش با پدیده تعارض:.....	۳۸
۱۰- الگوی ارتباطی:.....	۴۳
شاخصهای دیگر فرهنگ	۴۸
تفاوت فرهنگ سازمانی و جو سازمانی	۴۹
أنواع فرهنگ سازمانی	۵۰
کارکردهای فرهنگ سازمانی	۵۴
فرهنگ سازمانی قوی و ضعیف	۵۵
نحوه ایجاد و ثبت فرنگ سازمانی حاکم	۵۵
جاگاه فرنگ در سازمان	۵۷
فرهنگ سازمانی و عملکرد سازمانی	۵۷
فرهنگ و اثربخشی سازمان	۵۹
فرهنگ و استراتژی	۶۱

عنوان

صفحه

۶۲	مدیریت فرهنگ سازمان
۶۷	مقدمه
۶۷	مفهوم بهره وری
۶۹	تعریف بهره وری
۷۴	انواع بهره وری
۷۶	عوامل مؤثر بر بهره وری
۷۸	گروه اول: عوامل سخت افزاری
۷۹	گروه دوم عوامل نرم افزاری
۸۳	اهمیت و نقش بهره وری
۸۶	تجزیه و تحلیل بهره وری
۸۶	ضرورت اندازه گیری بهره وری
۸۷	اندازه گیری بهره وری
۹۶	رویکردهای بهبود بهره وری
۹۶	۱- مدل گودین
۹۷	۲- مدل سوتر مایستر
۹۹	۳- مدل هرشاور و راش
۹۹	۴- استراتژیهای کراندل و وتون
۹۹	۵- استراتژی استوارت
۱۰۱	۶- الگوریتم آکاروال
۱۰۴	شاخصهای بهره وری

۱۰۶.....	۱-اعتبار:.....
۱۰۶.....	۲-انگیزه یا تمایل:.....
۱۱۲.....	۳-بازخورد عملکرد:.....
۱۱۳.....	۴-شناخت شغلی:.....
۱۱۳.....	۵-سازگاری با محیط:.....
۱۱۴.....	۶-رضایت:.....
۱۱۵.....	تفاوت انگیزش و رضایت شغلی:.....
۱۱۵.....	رابطه فرهنگ و بهره‌وری.....
۱۱۶.....	فرهنگ سازمانی.....
۱۱۹.....	موقعیت محیطی و عملکرد شغلی:.....
۱۲۲.....	گروه کاری و رضایت شغلی
۱۲۲.....	دبیرستانها و نقش آنها.....
۱۲۴.....	تاریخچه دبیرستانها.....
۱۲۶.....	اهداف دبیرستانها (آموزش متوسطه)
	پیشینه تحقیق
۱۲۸.....	- تحقیقات داخلی
۱۴۲.....	- تحقیقات خارجی.....
۱۴۴.....	خلاصه.....
	فصل سوم: روش‌شناسی تحقیق
۱۴۷.....	روش تحقیق.....

عنوان

صفحه

۱۴۷.....	جامعه آماری
۱۴۷.....	تعیین حجم نمونه و روش نمونه گیری
۱۴۹.....	وضعیت نمونه آماری:.....
۱۶۰.....	روش جمع آوری اطلاعات
۱۶۲.....	روایی و اعتبار پرسشنامه
۱۶۳.....	فرضیات آماری.....
۱۶۳.....	فنون تجزیه و تحلیل آماری
۱۶۳.....	همبستگی
۱۶۴.....	ضریب همبستگی
۱۶۵.....	آزمون معنی دار بودن همبستگی:.....
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها	
۱۶۷.....	تجزیه و تحلیل داده ها.....
۱۶۷.....	متغیرهای تحقیق
۲۰۷.....	آزمون فرضیات:
۲۰۷.....	فرضیه کلی
۲۱۰.....	فرضیه جزئی ۱
۲۱۳.....	فرضیه جزئی ۲
۲۱۶.....	فرضیه جزئی ۳
۲۱۹.....	فرضیه جزئی ۴
۲۲۲.....	فرضیه جزئی ۵

عنوان

صفحة

۲۲۵	فرضیه جزئی ۶
	فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات
۲۳۰	نتیجه گیری
۲۳۵	پیشنهادات
۲۳۹	منابع و مأخذ
	ضمائمه

فهرست جداول و نمودارها

جدول

عنوان	صفحة
۱-۱ بهره‌وری نیروی کار در بخش‌های مختلف اقتصادی ایران	۴
۱-۲ تعاریف فرهنگ سازمانی	۲۳
۱-۳ سیرزمانی تعاریف فرهنگ سازمانی	۲۴
۱-۴ تفاوت رهبری و مدیریت	۳۰
۱-۵ تعارض و اثربخشی	۴۲
۱-۶ توزیع فراوانی سن دبیران	۱۵۰
۱-۷ توزیع فراوانی سابقه خدمت دبیران	۱۵۲
۱-۸ توزیع فراوانی سابقه تدریس دبیران	۱۵۴
۱-۹ توزیع فراوانی میزان تحصیلات دبیران	۱۵۶
۱-۱۰ توزیع فراوانی رشته تحصیلی دبیران	۱۵۸
۱-۱۱ خلاصه اطلاعات امتیازات بهره‌وری دبیران	۱۶۸
۱-۱۲ خلاصه امتیازات اعتبار تصمیمات	۱۷۰
۱-۱۳ خلاصه امتیازات شناخت شغلی دبیران	۱۷۲
۱-۱۴ خلاصه امتیازات انگیزه دبیران	۱۷۴
۱-۱۵ خلاصه امتیازات سازگاری دبیران	۱۷۶
۱-۱۶ خلاصه امتیازات رضایت سازمانی	۱۷۸
۱-۱۷ خلاصه امتیازات بازخورد عملکرد دبیران	۱۸۰
۱-۱۸ خلاصه امتیازات فرهنگ سازمانی	۱۸۲
۱-۱۹ خلاصه امتیازات ابتکار در دبیرستانها	۱۸۵

«الف»

جدول

صفحه	عنوان
۱۸۷	۴- خلاصه امتیازات ریسک پذیری در دبیرستانها
۱۹۰	۴- خلاصه امتیازات یکپارچگی در دبیرستانها
۱۹۲	۴- خلاصه امتیازات هویت در دبیرستانها
۱۹۴	۴- خلاصه امتیازات حمایت سازمانی در دبیرستانها
۱۹۶	۴- خلاصه امتیازات رهبری در دبیرستانها
۱۹۸	۴- خلاصه امتیازات تعارض در دبیرستانها
۲۰۰	۴- خلاصه امتیازات سیستم پاداش در دبیرستانها
۲۰۲	۴- خلاصه امتیازات الگوی ارتباطات در دبیرستانها
۲۰۴	۴- خلاصه امتیازات سیستم کنترل در دبیرستانها
۲۰۶	۴- همبستگی متغیرها
۲۰۸	۴- خلاصه محاسبات فرضیه کلی
۲۱۱	۴- خلاصه محاسبات فرضیه جزئی ۱
۲۱۴	۴- خلاصه محاسبات فرضیه جزئی ۲
۲۱۷	۴- خلاصه محاسبات فرضیه جزئی ۳
۲۲۰	۴- خلاصه محاسبات فرضیه جزئی ۴
۲۲۳	۴- خلاصه محاسبات فرضیه جزئی ۵
۲۲۵	۴- خلاصه محاسبات فرضیه جزئی ۶
۲۲۸	۴- خلاصه آزمون فرضیات

فهرست جداول و نمودارها

نمودارها

عنوان		صفحه
۲-۸ تعارض و اثربخشی	۴۲	
۱-۳ سن دبیران دبیرستانها	۱۵۱	
۲-۳ سابقه خدمت دبیران دبیرستانها	۱۵۳	
۳-۳ سابقه تدریس دبیران دبیرستانها	۱۵۵	
۴-۳ میزان تحصیلات دبیران دبیرستانها	۱۵۷	
۵-۳ رشته تحصیلی دبیران دبیرستانها	۱۵۹	
۱-۴ بهره‌وری دبیران	۱۶۹	
۴-۲ اعتبار تصمیمات	۱۷۱	
۴-۳ شناخت شغلی دبیران	۱۷۳	
۴-۴ انگیزه دبیران	۱۷۵	
۴-۵ سازگاری دبیران با محیط	۱۷۸	
۴-۶ رضایت سازمانی دبیران	۱۷۹	
۴-۷ بازخورد عملکرد دبیران	۱۸۱	
۴-۸ فرهنگ سازمانی دبیرستانها	۱۸۳	
۴-۹ ابتکار در دبیرستانها	۱۸۶	
۴-۱۰ ریسک‌پذیری در دبیرستانها	۱۸۹	
۴-۱۱ یکپارچگی در دبیرستانها	۱۹۱	
۴-۱۲ هویت در دبیرستانها	۱۹۳	
۴-۱۳ حمایت سازمانی در دبیرستانها	۱۹۵	

نمودارها

عنوان	
صفحه	
۱۹۷	۴-۱۴ رهبری در دبیرستانها
۱۹۹	۴-۱۵ تعارض پذیری در دبیرستانها
۲۰۱	۴-۱۶ سیستم پاداش در دبیرستانها
۲۰۳	۴-۱۷ الگوی ارتباطی در دبیرستانها
۲۰۵	۴-۱۸ سیستم کنترل در دبیرستانها
۲۰۹	۴-۱۹ فرهنگ سازمانی و بهره‌وری دبیران
۲۱۲	۴-۲۰ فرهنگ سازمانی و اعتبار تصمیمات
۲۱۵	۴-۲۱ فرهنگ سازمانی و شناخت شغلی
۲۱۸	۴-۲۲ فرهنگ سازمانی و انگیزه دبیران
۲۲۱	۴-۲۳ فرهنگ سازمانی و سازگاری دبیران
۲۲۴	۴-۲۴ فرهنگ سازمانی و رضایت سازمانی
۲۲۷	۴-۲۵ فرهنگ سازمانی و بازخورد عملکرد

تشکر و قدردانی

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

با استعانت از درگاه باریتعالی که یگانه آفریدگار خرد و اندیشه است و یاری دهنده طالبان و کاوشنگران علم و دانش و همیشه ذکرش روشنائی راه ما و لطف ایزدش شامل حال ما تا ما بتوانیم در عرصه علم و سازندگی کشور پهناور ایران خدمت ناچیزی ارائه نمائیم و با تشکر و قدردانی از اساتید گرانقدر دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید بهشتی، مخصوصاً از اساتید بزرگواری که در این تحقیق ما را یاری کردند از آقایان دکتر محمد یمنی دوزی سرخابی که راهنمایی این تحقیق را به عهده داشتند و دکتر محمد پرداختچی که مشاوره این تحقیق را پذیرفتد و سرکار خانم زهرا صباغیان که استاد داور این تحقیق بودند کمال تشکر و قدردانی را دارم که به یاری این عزیزان یک مرحله مهم تحصیل خود را در دوره کارشناسی ارشد طی نمودم و آرزوی توفیق برای این عزیزان از خداوند متعال خواهانم.

چکیده

در بررسی رابطه فرهنگ سازمانی و بهره‌وری دبیران دبیرستانهای پسرانه دولتی شهر زنجان در سال تحصیلی ۷۸-۷۹ که موضوع این تحقیق می‌باشد از روش توصیفی همبستگی استفاده گردیده است که به این نتایج منتهی گردیده است. فرضیه کلی که عبارت بود از اینکه «بین فرهنگ سازمانی و بهره‌وری دبیران دبیرستانهای پسرانه دولتی شهر زنجان رابطه مثبت وجود دارد» با ۹۵ درصد اطمینان مورد تأیید قرار گرفت و از شش فرضیه جزئی پنج فرضیه مورد تأیید قرار گرفت که عبارتند از:

- ۱- بین فرهنگ سازمانی دبیرستانها و شناخت شغلی دبیران رابطه مثبت وجود دارد که این فرضیه با ۹۹ درصد اطمینان مورد تأیید قرار گرفت.
 - ۲- بین فرهنگ سازمانی دبیرستانها و انگیزه دبیران رابطه مثبت وجود دارد که این فرضیه با ۹۵ درصد اطمینان مورد تأیید قرار گرفت.
 - ۳- بین فرهنگ سازمانی دبیرستانها و سازگاری دبیران رابطه مثبت وجود دارد که این فرضیه نیز با ۹۵ درصد مورد تأیید قرار گرفت.
 - ۴- بین فرهنگ سازمانی دبیرستانها و بازخورد عملکرد دبیران رابطه مثبت وجود دارد که با ۹۵ درصد اطمینان مورد تأیید قرار گرفت.
 - ۵- بین فرهنگ سازمانی دبیرستانها و رضایت سازمانی دبیران دبیرستانهای پسرانه دولتی شهر زنجان رابطه مثبت وجود دارد که با ۹۹ درصد اطمینان مورد تأیید قرار گرفت.
- فرضیه‌ای که مورد تأیید قرار نگرفت عبارت بود از اینکه بین فرهنگ سازمانی دبیرستانها و اعتبار تصمیمات رابطه مثبت وجود دارد که بیانگر این مطلب است که بین فرهنگ سازمانی دبیرستانها و اعتبار تصمیمات رابطه معنی‌دار وجود ندارد.

